

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Кафедра психології, філософії та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Зореслава ЗАХОЖАЙ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 2.2. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
ГАЛУЗІ ПСИХОЛОГІЇ**

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

спеціальність С4 Психологія

освітньо-професійна програма Психологія

форма(и) здобуття освіти денна та заочна

**Інформація про розробника(ів) та розгляд і схвалення
робочої програми навчальної дисципліни**

РОЗРОБНИК робочої програми навчальної дисципліни

кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, філософії та
суспільних наук

Марія ШЕПЕЛЬОВА

(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та
суспільних наук

Протокол № 1 від 26.08.2026

Завідувач кафедри

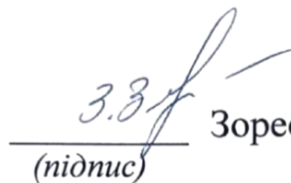
Олена ВЛАСЕНКО

(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні навчально-методичної ради навчально-
наукового гуманітарного інституту

Протокол № 1 від 27.08.2026

Голова НМР

Зореслава ЗАХОЖАЙ

(підпис)

ЗМІСТ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну.
2. Опис навчальної дисципліни.
 - 2.1. Анотація навчальної дисципліни.
 - 2.2. Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни.
 - 2.3. Міждисциплінарні зв'язки:
 - 2.4. Формат проведення дисципліни.
3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни.
4. Програмні результати навчання.
5. Структура та обсяг навчальної дисципліни.
6. Інформація про індивідуальне завдання.
7. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни.
8. Політика дисципліни.
9. Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів.
10. Перелік запитань для підготовки до підсумкового (семестрового) контролю.
11. Рекомендовані джерела інформації.

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну		
1.1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Теорія та методологія наукових досліджень в галузі психології, ОК 2.2 в ОПП	
1.2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова, цикл професійної підготовки	
1.3. Рік здобуття освіти, семестр у якому викладається дисципліна	1-й рік здобуття освіти, 1-й семестр	
1.4. Обсяг навчальної дисципліни за формами здобуття освіти	Очна (денна)	Заочна
Кількість кредитів	4	4
Загальна кількість годин, в тому числі:	120	120
аудиторні години	32	10
лекції	16	6
семінарські	16	4
самостійна робота	88	110
1.5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	1-й семестр – екзамен	
1.6. Інформація про консультації	Згідно затвердженого графіка консультацій	
1.7. Мова викладання	українська	
1.8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Шепельова Марія Володимирівна кандидат психологічних наук	
1.9. Контактна інформація викладача	shepelova.mariia@tnu.edu.ua	

2. Опис навчальної дисципліни

2.1. **Анотація дисципліни.** Робочу програму дисципліни «Теорія та методологія наукових досліджень в галузі психології» складено відповідно до освітньої програми «Психологія» підготовки магістра галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини.

Предметом навчальної дисципліни є теоретико-методологічні засади наукового пізнання в психології, методологічні принципи та категоріальний апарат психологічної науки, закономірності організації, планування та проведення психологічних досліджень, а також сучасні методологічні проблеми й тенденції розвитку психологічної науки.

Вивчення дисципліни дає можливість здобувачеві вищої освіти ознайомитися з категоріальним апаратом та методологічними принципами

психології, з методологічними проблемами наукового дослідження в психології; опанувати зміст, принципи, механізми, особливості планування та проведення наукового дослідження з психології.

2.2. Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни

Мета вивчення дисципліни: розкрити зміст теорії та методології наукових досліджень, розглянути методологічні проблеми наукового дослідження в психології, сформулювати уявлення здобувачів про категоріальний апарат та методологічні принципи психології, осмислити кризовий стан сучасної психології, його ознаки, причини та шляхи подолання; ознайомити здобувачів зі змістом, принципами, механізмами, особливостями планування та проведення наукового дослідження з психології, його структурою та етапами проведення, сприяти формуванню загальної психологічної культури здобувачів, їхньої готовності до професійної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія та методологія наукових досліджень в галузі психології» є:

- формування уявлень про зміст теорії та методології наукових досліджень, методологічні проблеми наукового дослідження в психології;
- визначення понять методологія, метод, методика, теорія, концепція, наукове дослідження, методологічні принципи, методологічні категорії;
- аналіз основних показників та причин кризового стану сучасної психології, шляхів його подолання;
- визначення специфіки змісту, принципів, механізмів, особливостей планування та проведення наукового дослідження з психології;
- ознайомлення зі структурою та етапами проведення наукового дослідження з психології;
- формування у здобувачів навичок самостійного проведення наукового дослідження, написання кваліфікаційної роботи, її захисту;
- розвиток професійного мислення здобувачів, набуття ними досвіду використання психологічних знань для вирішення конкретних завдань навчальної та майбутньої професійної діяльності;
- сприяння професійному самовизначенню здобувачів і набуттю ними професійної ідентичності фахівця з психології.

2.3. Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити: -

Постреквізити: Педагогічна практика

Переддипломна практика
Атестаційний екзамен
Публічний захист кваліфікаційної роботи

2.4. *Формат проведення дисципліни*

Заняття проводяться в змішаному форматі (в аудиторії й онлайн), синхронно й асинхронно (зустріч в аудиторії чи Гугл-класі, або самостійне вивчення матеріалу та виконання завдань).

Під час здобуття освіти використовуються наступні форми та методи: презентації, бесіди і дискусії, індивідуальні науково-дослідні завдання, розв'язання психологічних задач (кейсів).

Віртуальне навчальне середовище, що використовується для роботи із здобувачами – GoogleClassroom. У онлайн режимі лекції / семінарські заняття можуть бути проведені за допомогою програм електронної комунікації GoogleMeet.

Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom та корпоративну пошту.

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми.

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни:

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК11. Здатність здійснювати викладання, консультування та керівництво практичною підготовкою здобувачів вищої освіти.

4. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми.

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР12. Вміти розробляти та впроваджувати навчально-методичні матеріали для забезпечення освітнього процесу ЗВО.

Шифр ПРН	Програмні результати навчання	Методи навчання	Засоби діагностики/методи оцінювання
ПР1.	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.	Пояснення Дискусія	Питання для обговорення (семінар) Проблемні завдання Тести
ПР2.	Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.	Пояснення	Індивідуально-дослідницьке завдання
ПР3.	Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.	Дискусія за результатами обговорення кейсів	Індивідуально-дослідницьке завдання
ПР7.	Доступно і аргументовано представляти	Дискусія за результатами обговорення кейсів	Питання для обговорення (семінар)

	результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.		Проблемні завдання Індивідуально-дослідницьке завдання
ПР8.	Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.	Дискусія за результатами обговорення кейсів	Питання для обговорення (семінар) Проблемні завдання Індивідуально-дослідницьке завдання
ПР10.	Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.	Пояснення Дискусія	Питання для обговорення (семінар) Індивідуально-дослідницьке завдання
ПР12.	Вміти розробляти та впроваджувати навчально-методичні матеріали для забезпечення освітнього процесу ЗВО.	Пояснення Дискусія	Питання для обговорення (семінар) Індивідуально-дослідницьке завдання

5. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						Заочна форма				
	усього	у тому числі					у тому числі				
		Л	Пр	С	Лб	СР	Л	Пр	С	Лб	СР
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13
Змістовий модуль І. Теоретичні та методологічні основи психології.											
Тема 1. Поняття теорії та методології науки.	15	2		2		11	1				14
Тема 2. Етапи розвитку психології: класична, некласична та постнекласична психологія.	15	2		2		11	1				14

Тема 3. Методологічні проблеми наукового дослідження в психології.	15	2		2		11	2				14
Тема 4. Категоріальний апарат та методологічні принципи психології.	15	2		2		11	2				14
Тема 5. Методологічна криза психологічної науки.	15	2		2		11					14
Змістовий модуль II. Організація наукових досліджень з психології											
Тема 6. Структура та логіка наукових досліджень з психології.	15	2		2		11					14
Тема 7. Базова модель процесу наукового дослідження.	15	2		2		11			2		12
Тема 8. Підготовка, оформлення та захист кваліфікаційних робіт.	15	2		2		11			2		14
<i>РАЗОМ годин</i>	120	16	-	16	-	88	6	-	4	-	110
<i>кредитів</i>	4										
<i>Підсумковий (семестровий) контроль</i>	Екзамен										

5.1. Тематика семінарських занять

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин за формами здобуття освіти	
		Очна (денна)	заочна
1	Теоретико-методологічні засади наукового пізнання та методологія науки	2	
2	Зміна наукових парадигм у психології: від класичної до постнекласичної раціональності	2	
3	Методологічні проблеми сучасного психологічного дослідження	2	
4	Категорії та методологічні принципи психологічного пізнання.	2	
5	Методологічна криза психології та шляхи розвитку сучасного психологічного знання.	2	
6	Побудова наукового дослідження в психології: від постановки проблеми до висновків	2	
7	Інформаційне забезпечення та методологічна культура наукового дослідження.	2	2

8	Методологічні та організаційні засади підготовки і захисту кваліфікаційних робіт.	2	2
	УСЬОГО	16 год	4 год.

5.2. Тематика самостійної роботи здобувачів

п/н	Зміст навчального матеріалу	Вид діяльності	Кількість годин за формами здобуття освіти	
			очна (де)	заочна
1	Рівні методології наукового пізнання та їх роль у психологічному дослідженні	Опрацювання теми за підручником і першоджерелами, складання термінологічного словника основних понять теми	11	14
2	Особливості наукової раціональності на різних етапах розвитку психології	Опрацювання теми за підручником і першоджерелами, написання есе.	11	14
3	Проблема об'єктивності та суб'єктивності у психологічному дослідженні	Опрацювання теми за підручником і першоджерелами, створення порівняльної таблиці, написання короткої аналітичної статті.	11	14
4	Еволюція базових категорій психології та їх значення для сучасних досліджень	Опрацювання теми за підручником і першоджерелами, складання термінологічного словника основних понять теми	11	14
5	Криза відтворюваності психологічних досліджень: причини та шляхи подолання	Опрацювання теми за підручником і першоджерелами, підготовка реферату або презентації	11	14
6	Постановка наукової проблеми та формулювання гіпотез у	Опрацювання теми за підручником і першоджерелами,	11	14

	психологічному дослідженні	підготовка презентації з прикладами		
7	Етапи організації емпіричного дослідження в психології: від задуму до інтерпретації результатів	Опрацювання теми за підручником і першоджерелами, створення плану дослідження	11	12
8	Академічна доброчесність та етичні принципи підготовки кваліфікаційних робіт	Опрацювання теми за підручником і першоджерелами, складання пам'ятки молодого дослідника щодо дотримання принципів академічної доброчесності та етичних норм проведення дослідження	11	14
	Всього		88	110

7. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання:

Для роботи із здобувачами використовується віртуальне навчальне середовище – GoogleClassroom. У онлайн режимі лекції / семінарські заняття можуть бути проведені за допомогою програм електронної комунікації GoogleMeet. У режимі дистанційного здобуття освіти вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми GoogleMeet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувач має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету. Для роботи в дистанційному форматі потрібні ноутбук / персональний комп'ютер / мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань,
- виконання домашніх завдань,
- виконання завдань самостійної роботи,
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

Також використовується корпоративна пошта, месенджер Telegram, що забезпечує можливість листування з викладачем.

В офлайн режимі для проведення занять використовуються матеріально-технічні ресурси: аудиторії, оснащені мультимедійним обладнанням, що відповідають санітарно-гігієнічним нормам, створюють фізичний простір, необхідний для досягнення, передбачених ОП, програмних результатів здобуття освіти. Придбані меблі відповідають ергономічним

вимогам, а їх кількість достатня для розміщення ліцензованого обсягу здобувачів.

Приміщення забезпечені Інтернетом (wi-fi). Wi-Fi адаптер TR Link TL-WIN722N Wireless N Adapter 150 Mbps USB 2/0

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення:

- 1) Робоча програма навчальної дисципліни;
- 2) Методичні рекомендації для підготовки до семінарських, практичних занять та самостійної роботи;
- 3) Силабус дисципліни;
- 4) Перелік основної, додаткової літератури та інформаційних ресурсів вказано в робочій програмі навчальної дисципліни.

8. Політика дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності	Підтримуємо нульову толерантність до будь-яких форм порушення академічної доброчесності. Очікується, що всі завдання та доповіді до семінарських занять здобувачів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем. Користування мобільними пристроями під час заняття неприпустиме (за виключенням випадків, коли це пов'язане з виконанням завдання викладача)
Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань з дисципліни	Інструмент ІІІ має обмежене застосування у освітньому процесі. Його застосування доцільне: 1) з метою первинного ознайомлення зі змістом теми для самостійного опрацювання для складання плану роботи (з подальшим порівнянням з науковими текстами); 2) у випадку аналізу розгляду поняття в різних контекстах – при складанні словника психологічних термінів; 3) при розгляді дискусійних питань психологічної науки – для формулювання питань для обговорення під час семінарського заняття
Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу	Користувачі мають можливість вільно читати, завантажувати, копіювати контент з навчальною та науковою метою, а також розповсюджувати

	його з обов'язковим посиланням на використані джерела
Політика дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології	Під час занять здобувачі діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Університету. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами, а також реагують належним чином, якщо стають свідками дій порушення професійної етики з боку інших здобувачів чи викладачів. У випадку епідеміологічного режиму виконують всі настанови протиепідеміологічних дій: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики тощо.
Політика щодо відвідування	Здобувачі повинні відвідувати усі лекції, семінари, практичні заняття та інформувати викладача про неможливість відвідання заняття. Недопустимими є пропуски та запізнення на заняття з неповажних причин.
Політика дедлайну	Завдання має бути виконане у встановлені строки, якщо необхідно, то розміщене у письмовому вигляді у відповідній вкладці в Гугл-класі. Для отримання максимальних балів впродовж здобуття освіти за дисципліною обов'язковим є усний захист доповідей, есе, відповідей до кейсів на семінарських та практичних заняттях. У разі відсутності на семінарському або практичному занятті, відповідь, доповідь, презентація прикріплюються у Гугл-клас не пізніше ніж через тиждень після того як відбувся семінар або практичне заняття з відповідної теми (у випадку недотримання термінів оцінка знижується на 1 бал). Аналогічним є дедлайн щодо виконання тестових завдань.
Політика визнання та перезарахування здобувачу результатів здобуття освіти з навчальної дисципліни	Визнаються результати здобуття освіти здобувача, здобуті в інший період, в іншому ЗВО або під час академічної мобільності відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та Положення про академічну мобільність
Політика визнання результатів здобуття	Визнання результатів відбувається відповідно до Положення про визнання результатів здобуття

освіти, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті	освіти, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті в Університеті
Порядок відпрацювання пропущених занять	Відпрацювання пропущених занять з поважної причини у вигляді захисту доповідей, есе, презентацій проводиться на останньому семінарському занятті зі змістового модулю або останньому занятті в семестрі. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається шляхом письмового виконання завдань, передбачених темою заняття. Такі завдання не зараховуються як такі, що були захищені!
Політика оцінювання	Політика щодо оцінювання здобувачів освіти відповідає положенням, розробленими ТНУ та базується на формульованому оцінюванні, яке передусім підсумковому оцінюванню. Оцінювання має бути позитивним за принципом, фокусуючись на досягненнях, а не на невдачах. Усі види оцінювання ґрунтуються на чітко встановлених критеріях та показниках, що диференційовані за різними типами завдань
Політика щодо оскарження результатів оцінювання	<i>Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Університету, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.</i> Оскарження результатів оцінювання відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Університеті.
Політика про можливість здобуття освіти осіб із особливими освітніми потребами	Реалізується шляхом організації комфортного, інклюзивного та розвиваючого освітнього середовища, забезпечення заходів, спрямованих на попередження психологічного травмування створення адаптованої матеріально-технічної бази (пандуси) та надання комплексної підтримки (психологічної, соціальної)

9. Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача.

9.1. Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни, та форма підсумкового (семестрового) контролю за

навчальною дисципліною.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачені такі види контрольних заходів: усна співбесіда під час лекційних занять, усний захист повідомлень за темою семінарського заняття, використання питань для самоперевірки і взаємного оцінювання, перевірка письмового звіту за результатами виконання письмових завдань, перевірка словника, перевірка есе тощо. Поточний контроль також здійснюється через моніторинг виконання здобувачами завдань аудиторної і самостійної роботи. Результати такого моніторингу відображаються у Google Classroom, що дозволяє систематично відстежувати рівень активності здобувачів в освоєнні дисципліни.

Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену наведено у п.10 цієї робочої програми. Порядок проведення екзамену визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ТНУ імені В.І.Вернадського.

Форма проведення екзамену – тестування. Екзаменаційний тест містить 40 закритих тестових завдань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

До складання екзамену допускаються здобувачі освіти, які за результатами поточного контролю набрали **не менше 36 балів зі 60 можливих**.

Здобувач, який **не набрав прохідного мінімуму (36 балів)** з навчальної дисципліни, отримує незадовільну оцінку і вважається таким, що має академічну заборгованість. Для ліквідації академічної заборгованості здобувач освіти має набрати мінімальну кількість балів – 36 і скласти екзамен у формі тестування.

9.2. Методи контролю та оцінювання

- усне опитування: самооцінювання і взаємооцінювання
- перевірка письмових робіт: доповідь до семінару, презентація, есе
- конспект, порівняльна таблиця, словник тощо
- вирішення кейсів, практичних завдань
- метод програмованого контролю: тестовий контроль

9.3. Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих форм здобуття освіти та видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання захисту доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті:

3 бали – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання.

2 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, може не вистачати аргументації в поясненнях. Допускаються несуттєві неточності.

1 бал – не в повному обсязі володіє матеріалом. Має помилки у відповіді.

Для здобувачів заочної форми здобуття освіти при розрахунку використовується коефіцієнт 4

Критерії оцінювання доповнення / участі в дискусіях:

2 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

Критерії оцінювання презентації, доповідей, есе, рефератів:

Презентація, доповідь, есе, реферат – це наочне представлення результатів самостійної роботи здобувача з опрацювання обраної теми, питання, завдання тощо. Мета презентації – набуття здобувачем навичок аналізу інформації та наочного представлення результатів дослідження. Критерії оцінювання наведені у таблиці.

Критерії оцінювання презентації, доповіді, есе, реферату

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
3 бали	Всі частини пов'язані з метою і предметом дослідження та містять важливі твердження за темою дослідження	Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання важливих і змістовних висновків за темою дослідження.	Матеріал має в основі ключові положення, які повністю розкривають тему дослідження	Дослідження викладено в логічній послідовності, а його завершальна частина узагальнює основні результати та важливі аспекти проведеного дослідження.
2 бали	Матеріал містить важливі твердження, що відповідають темі дослідження, однак також включає інформацію, яка не стосується безпосередньо	Деякі висновки є недостатньо обґрунтованими	Дослідження ґрунтується на кількох ключових положеннях, проте їхній зміст подано надмірно детально та інформаційно перевантажено.	У викладі матеріалу дослідження простежується певна непослідовність.

	предмета дослідження.			
<i>1 бал</i>	Матеріал має опосередковане відношення до теми дослідження	Висновки є нелогічними або недостатньо обґрунтованими	У ключових положеннях недостатньо інформації, необхідної для обґрунтування та уточнення висновків.	У викладі теми дослідження простежується певна непослідовність.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів **підсумкового (семестрового) контролю**, є такі:

- виконання всіх *видів навчальної роботи*, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер *знань* навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- *характер відповідей* на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння *застосовувати* теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати *достовірність* одержаних результатів

8.4. Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми здобуття освіти та форми підсумкового (семестрового) контролю.

Розподіл балів за темами занять для екзамену

Поточне оцінювання та самостійна робота										Всього балів	
										За підс. зм. модулів / тем занять та СР	Екзамен
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	CP1	CP2		
5	5	5	5	5	5	5	5	10	10		40
40								20			
Порогові бали										0-60	0-40
Загальна рейтингова оцінка										100	

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність становить 60 балів, за результатами екзамену – 40 балів. Загальна рейтингова оцінка – 100 балів.

9.5. Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою		Значення оцінки
		для екзамену	для заліку	
A	90 - 100 балів	«відмінно»/«excellent»	«зараховано»/«passed»	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80 - 89 балів	«добре»/«good»		Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 - 79 балів			Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 - 74 балів	«задовільно»/«satisfactorily»		Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 - 68 балів			Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59 балів	«незадовільно»/«unsatisfactory» (з можливістю повторного складання)	«не зараховано» / «failed»	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29 балів	«незадовільно»/«unsatisfactory» (з обов'язковим повторним курсом)		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

10. Орієнтовний перелік запитань для перевірки знань з дисципліни «Теорія та методологія наукових досліджень в галузі психології»

1. Теоретичні основи наукового знання.
2. Наукове знання як результат об'єктивного відображення реальності за допомогою наукового методу.
3. Процес наукового пізнання, його етапи, компоненти.
4. Загальна характеристика методології науки.
5. Рівні методологічного аналізу: філософський, загальнонауковий, конкретно-науковий, процедури і техніки.
6. Значення методології для психології.

7. Поняття «нормальної науки» та наукової революції.
8. Класичний, некласичний і постнекласичний типи наукової раціональності і відповідні етапи розвитку науки за В. С. Стьопіним.
9. Методологічні основи класичної, некласичної та постнекласичної науки.
10. Класична, некласична та постнекласична психологія. Основні ідеї некласичної та постнекласичної психології.
11. Історіогенез і методологічні засади постнекласичної психологічної науки.
12. Методологічні принципи постнекласичної психології.
13. Фундаментальні методологічні проблеми психології.
14. Основні змістовні проблеми сучасної психології.
15. Теорія дослідження у науковій психології.
16. Властивості та структура методу в психології.
17. Елементи науково-методичного апарату психології.
18. Вибір методів психологічного дослідження.
19. Поняття категорії в психології.
20. Система категорій психології за К. К. Платоновим.
21. Загальнопсихологічні категорії.
22. Психічні явища: психічні процеси, стани та властивості.
23. Методологічні принципи психології.
24. Полярні принципи в психології (за Л. Х'єллом та Д. Зіглером)
25. Теоретичне осмислення стану сучасної психології.
26. Парадигмальний підхід до опису повної картини психології.
27. Основні ознаки кризового стану психології.
28. Можливі шляхи та засоби виходу психології з кризи.
29. Методологічна криза та типи психологічних парадигм.
30. Наука як соціальний інститут.
31. Поняття наукової діяльності. Види наукової діяльності.
32. Учений, його права та обов'язки. Науковий працівник, науково-педагогічний працівник, наукова установа.
33. Організація науки в Україні та закордоном.
34. Система наукових ступенів і звань в Україні та в інших країнах світу.
35. Основи організації науково-дослідного процесу.
36. Класифікація наукових досліджень.
37. Категоріальний апарат наукового дослідження.
38. Етапи наукового дослідження, їх характеристика.
39. Презентація результатів дослідження.
40. Пошук інформації у процесі наукової роботи.
41. Послідовність проведення теоретичних, емпіричних та експериментальних досліджень.
42. Ефективність науково-дослідної роботи.
43. Наукова та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наукової діяльності.
44. Поняття наукового співтовариства та наукової комунікації.

45. Концепція академічної чесності, основні напрями та перспективи її реалізації.
46. Кодекс етики дослідника-психолога. Метакодекс етики Європейської Асоціації психологів.
47. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.
48. Етапи підготовки та захисту магістерської роботи.
49. Підготовка тексту магістерської роботи та її оформлення.
50. Підготовка списку використаних джерел.
51. Підготовка до захисту і захист кваліфікаційних робіт.
52. Форми відображення результатів наукового дослідження (доповіді, тези, статті, кваліфікаційні роботи).
53. Вимоги до мови та стилю тексту наукової роботи.
54. Наукова публікація як представлення результатів наукового дослідження.
55. Тези наукової доповіді (повідомлення) як матеріали попереднього характеру.

11. Рекомендовані джерела інформації:

Основна література

1. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень з психології: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 360 с.
2. Дзьобань О. П. Методологія, організація та технологія наукових досліджень: навч. посіб. для аспірантів. Київ; Одеса: Фенікс, 2025. 284 с. URL: https://ippi.org.ua/sites/default/files/metodologiya_2025.pdf
3. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І.С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
4. Мітіна С. В. Методи математичної статистики у психологічних дослідженнях: навчально-методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт для здобувачів закладів вищої освіти спеціальності «Психологія». Київ: Вид-во ТНУ, 2024. 63 с.
5. Мітіна С. В. Навчально-методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт: для здобувачів закладів вищої освіти спеціальності «Психологія». Київ: Вид-во ТНУ, 2024. 78 с.
6. Рибалка В.В. Методологічні проблеми наукової психології: посібник. К.: ІПОД НАПН України, 2017. 144 с.
7. Сватенкова Т. І., Тимошенко О. А. Методологічні та теоретичні проблеми психології: навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 143 с.
8. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.- метод. посіб. Київ : ДП "Вид. дім "Персонал", 2018. 206 с.

9. Шепельова М. В. Дисонанс між творчим потенціалом та реальною поведінкою: апробація україномовної версії опитувальника творчої поведінки (СВІ). *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Психологія. Т. 37 (76), №2, 2026. С. 21-29. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2026.2/04>
10. Шепельова М. В. Адаптація та психометрична валідизація української версії опитувальника когнітивних помилок (CFQ) Д. Бродбента. *Журнал соціальної та практичної психології*, №7, 2026. С. 153-161 <https://doi.org/10.32782/psy-2026-7-23>
11. Research methods in psychology: 4nd addition. Rajiv S. Jhangiani, I-Chant A. Chsang, Carrie Cuttler, Donna C. Leighton. Kwantlen Polytechnic University Surrey, B.C. 2020. 446 p. Research Methods in Psychology (pressbooks.pub)

Допоміжна література

1. М'ясоїд П. А. Психологічне пізнання. Історія, логіка, психологія. Київ: Либідь, 2016. 560 с.
2. Максименко С. Д. Психогенетичний потенціал особистості: монографія у 2-х т. Київ: «Видавництво Людмила», 2021.
3. Становлення базових парадигм української психології: колективна монографія / В. В. Турбан, І. В. Білоконь, Н. М. Бугайова, К. В. Гавриловська та ін.; за ред. В. В. Турбан. Київ: Видавничий дім «Слово», 2017. 257 с.
4. Столяренко О. Б, Куриця А. І. Технологія психологічних досліджень. К.: Центр учбової літератури, 2022. 162 с.
5. Татенко В. О. Сучасна психологія: теоретико-методологічні проблеми: навчальний посібник. К.: Видавництво авіаційного університету «НАУ-друк», 2009. 288 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Вчені записки Таврійського національного університету: серія Психологія. URL: Головна (vernadskyjournals.in.ua)
2. Електронна бібліотека НАПН України. URL: [Електронна бібліотека НАПН України - Електронна бібліотека НАПН України](http://elib.napn.gov.ua)
3. Програма «Горизонт Європа 2021-2027». URL: «Горизонт Європа 2021–2027» (kname.edu.ua)
4. Психологічний часопис. URL: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЧАСОПИС (apsijournal.com)